МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економічної безпеки та митної справи
Кафедра митної справи та товарознавства

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Роль механізму експортного контролю в системі митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності»

Здобувача вищої освіти 6 курсу,
ММ - 24-1 групи,
спеціальності 073 «Менеджмент»
ОПП «Менеджмент митної справи»

підпис здобувача вищої освіти Муляр Микита Олександрович

Науковий керівник
науковий ступінь вчене звання

підпис керівника Гребельник Олександр Петрович
д.е.н., професор

Гарант освітньої програми
науковий ступінь вчене звання

підпис керівника Гребельник Олександр Петрович
д.е.н., професор

Допущено до захисту за рішенням
кафедри митної справи та
товарознавства
протокол від 12.01.2026 №10

підпис завідувача кафедри Ткаченко Сергій Олександрович
к.е.н., доцент

Ірпінь 2026

Реєстрація № 7 03.02.2026 _____
(дата) (підпис відповідальної особи)

Результати перевірки

_____ 02.02.26 _____
(до захисту, на доопрацювання) (дата) (підпис)

Результат попереднього захисту _____ _____ _____
(оцінка) (дата) (підпис)

Результат захисту _____ 04.02.26 _____
(оцінка) (дата) (підпис)

Голова комісій: _____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісій: _____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, П.І.П.: керівника, голови комісії членів комісії, секретаря, (підписи)
ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ				
1.Зміст кваліфікаційної роботи (якість теоретичного матеріалу, його зв'язок з практичним, вміння представляти матеріал в логічній послідовності, наявність висновків та пропозицій)	від 0 до 20			
2.Дотримання вимог щодо оформлення	від 0 до 10			
3.Вчасне виконання роботи на всіх етапах у встановлені кафедрою терміни	від 0 до 5			
4. Рецензент	від 0 до 5			
5.Доповідь	від 0 до 15			
2. Роздатковий матеріал	від 0 до 10			
3. Знання теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	від 0 до 25			
5. Апробація (участь у конференціях)	від 0 до 10			
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	від 0 до 100	92		

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАДІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ ЕКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою	Дата	П.І.П.: голови, членів комісії, секретаря, (підпис)
92	A	5 (відмінно)	09.06.26	

Правило переведення оцінок до національної шкали та шкали ЕКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
80-89	B	4 (добре)
70-79	C	
60-69	D	3 (задовільно)
50-59	E	
35-49	FX	2 (незадовільно)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТЕОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економічної безпеки та митної справи Кафедра митної справи та товарознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри митної справи та товарознавства

_____ С.О. Ткаченко

Завдання на кваліфікаційну роботу
здобувачу вищої освіти

Муляр Микита Олександрович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи
Роль механізму експортного контролю в системі митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності
Затверджена наказом ректора від «01» 04 2024 № 1831
2. Строк здачі закінченої роботи 02.04 - 26
3. Цільова установка та вихідні дані до роботи
Мета роботи Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних, правових та організаційних засад експортного контролю, аналіз його функціонування в системі митного регулювання України та обґрунтування напрямів удосконалення національної системи експортного контролю відповідно до європейських і міжнародних стандартів.
Об'єкт дослідження Система митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України в контексті здійснення експортного контролю.
Предмет дослідження Механізми, інструменти та нормативно-правові засади експортного контролю, а також їх вплив на міжнародні передачі стратегічних товарів.
4. Перелік графічного матеріалу
Таблиці, діаграми, графіки та схеми, що відображають:
-структуру та елементи механізму експортного контролю;-взаємозв'язок експортного контролю з міжнародними режимами безпеки;-принципи та фактори розвитку системи експортного контролю;-динаміку видачі дозволів у сфері експортного контролю (2021–2025 рр.);-співвідношення дозволів на експорт та імпорт стратегічних товарів;-результати постліцензійного моніторингу;-структуру товарів подвійного використання;-вплив експортного контролю на розвиток оборонно-промислового комплексу;-порівняльні характеристики систем експортного контролю країн ЄС;-напрями цифровізації та гармонізації системи експортного контролю України.
5. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)
Розділ 1. Теоретичні основи експортного контролю
- Сутність та значення експортного контролю.

- Взаємозв'язок з міжнародними режимами безпеки.
- Принципи та фактори розвитку системи експортного контролю.

Розділ 2. Аналіз використання експортного контролю

- Вплив експортного контролю на оборонний сектор України.
- Порівняльний аналіз систем експортного контролю країн ЄС.
- Аналіз передових міжнародних практик.

Розділ 3. Шляхи удосконалення експортного контролю

- Оптимізація впливу експортного контролю.
- Впровадження цифрових технологій.
- Гармонізація законодавства України з нормами ЄС.

6. Календарний план виконання роботи

№	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів робот	
		За планом	Фактично
	2	3	4
1	Вибір теми, вивчення літературних джерел, постановка проблеми та складання плану роботи	25.10.2024	
2	Вибір та вивчення навчальної, наукової та методичної літератури за темою	20.01.2025	
3	Видача завдання науковим керівником	05.02.2025	
4	Підготовка першого розділу роботи та подання її науковому керівнику	06.05.2025	
5	Підготовка першого розділу роботи та подання її науковому керівнику	02.09.2025	
6	Підготовка третього розділу роботи та подання її науковому керівнику	03.10.2025	
7	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень наукового керівника	23.11.2025	
8	Подання роботи для перевірки на наявність плагіату	02.12.2025	
9	Попередній захист роботи	21.12.2025	
10	Отримання відгуку керівника роботи	15.01.2026	
11	Допуск роботи зав. кафедрою до захисту	24.01.2026	
12	Отримання зовнішньої рецензії	31.01.2026	
13	Захист роботи	04.02.2026	

7. Дата видачі завдання «4» 02 2025

8. Керівник кваліфікаційної роботи _____ _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

9. Гарант освітньо-професійної програми _____ _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

10. Завдання до виконання отримав здобувач вищої освіти

_____ Пуляр М. О
(підпис) (прізвище, ініціали)

ANNOTATION

The role of the export control mechanism in the system of customs regulation of foreign economic activity

The aim of the thesis is to explore the essence, principles, and practical significance of export control, to analyse its impact on the defence sector and foreign economic activity of Ukraine, and to substantiate ways to improve the national export control system in accordance with international standards and European approaches.

The tasks of the research include revealing the theoretical foundations of export control; analysing its relationship with international security regimes; assessing the functioning of export control in Ukraine; examining export control systems of EU member states; identifying current challenges and risks in the regulation of strategic goods; and developing proposals for improving the mechanisms of export control, including digitalisation and harmonisation with EU legislation.

The subject of the study is the mechanism of export control as an element of the customs regulation system and the state security policy.

The object of the study is the system of customs regulation of Ukraine's foreign economic activity and its interaction with national institutions of export control.

The research base includes Ukrainian legislation, international treaties and regime documents, statistical data, official reports of the State Customs Service of Ukraine and the State Service of Export Control of Ukraine, as well as analytical and scientific sources.

The obtained results may be used by customs authorities, defence industry enterprises, participants of foreign economic activity.

The thesis contains 64 pages, 3 tables, 10 figures, a list of 20 sources used.

Keywords: export control, customs regulation, dual-use goods, international security regimes, defence sector, digitalisation, strategic goods, customs policy.

Year of completion of the thesis: 2025.

Year of defence of the thesis: 2

АНОТАЦІЯ

Роль механізму експортного контролю в системі митного регулю зовнішньоекономічної діяльності

Мета роботи – дослідити зміст, принципи та практичне експортного контролю, проаналізувати його вплив на оборонний с зовнішньоекономічну діяльність України, а також обґрунтувати удосконалення національної системи експортного контролю з ура міжнародних стандартів та європейських підходів

Завданням роботи полягають у розкритті теоретичних основ екс контролю; аналізі його взаємозв'язку з міжнародними режимами безпек практики функціонування експортного контролю в Україні; дослідже контролю країн ЄС; визначенні сучасних проблем і ризиків у сфері рег стратегічних товарів; формуванні пропозицій щодо вдосконалення м контролю, включно з цифровізацією та гармонізацією законодавства.

Предметом дослідження є механізм експортного контролю як системи митного регулювання та державної політики безпеки.

Об'єктом дослідження виступає система митного рег зовнішньоекономічної діяльності України та її взаємодія з інс експортного контролю.

Базою дослідження становлять нормативно-правові акти міжнародні договори та режимні документи, статистичні дані, офіц Державної митної служби України та Державної служби експортного к аналітичні й наукові джерела.

Одержані результати можуть бути використані митними оборонно-промисловими підприємствами, у сфері зовнішньоеко співробітництва.

Кваліфікаційна робота містить 64 сторінок, 3 таблиці, 10 список використаних джерел з 20 найменувань.

Ключові слова: експортний контроль, митне регулювання подвійного використання, міжнародні режими безпеки, оборонні цифровізація, стратегічні товари, митна політика.

Рік виконання кваліфікаційної роботи 2025.

Рік захисту роботу 2026.

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу

здобувача вищої освіти Державного податкового університету

Муляра Микити Олександровича

на тему «Роль механізму експортного контролю в системі митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності»

Актуальність теми: Актуальність обраної теми зумовлена посиленням ролі державного експортного контролю в умовах воєнної агресії проти України, трансформації глобальної системи безпеки та необхідності забезпечення балансу між потребами оборонного сектору й дотриманням міжнародних зобов'язань у сфері нерозповсюдження. В сучасних умовах експортний контроль виступає не лише правовим механізмом, а й важливим елементом державного управління та митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Дослідження цієї проблематики є своєчасним та практично значущим, оскільки сприяє підвищенню ефективності митної системи, розвитку ризик-орієнтованих підходів і цифровізації процедур контролю.

Наукова новизна: Дипломна робота містить елементи наукової новизни, що полягають у комплексному розгляді експортного контролю як інструменту митного регулювання з позицій публічного менеджменту та управління ризиками. Автором проаналізовано сучасні тенденції розвитку експортного контролю, зокрема впровадження цифрових інформаційних систем, постліцензійного моніторингу та гармонізації національного законодавства з правом Європейського Союзу. Запропоновані підходи мають прикладне значення для удосконалення національної системи експортного контролю.

Якість проведеного аналізу, текстового та аналітичного матеріалу: Робота відзначається логічною структурою та цілісністю викладу матеріалу. Вона складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків, що відповідає встановленим вимогам до кваліфікаційних робіт. У вступі чітко обґрунтовано актуальність теми, сформульовано мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження.

У першому розділі автор ґрунтовно розкрив теоретичні та правові засади експортного контролю, його місце в системі митного регулювання та взаємозв'язок із міжнародними режимами контролю над озброєннями. Теоретичний матеріал викладено послідовно, з коректним використанням наукової термінології та нормативно-правових джерел.

Другий розділ присвячений аналізу практики застосування експортного контролю в Україні та країнах Європейського Союзу. Особливої уваги заслуговує використання статистичних даних, таблиць і графіків, які наочно ілюструють динаміку дозволів, розвиток постліцензійного контролю та вплив експортного контролю на оборонний сектор України. Проведений порівняльний аналіз систем експортного контролю в країнах ЄС є глибоким та аргументованим.

У третьому розділі автором сформульовано пропозиції щодо вдосконалення національної системи експортного контролю, зокрема шляхом оптимізації управлінських процесів, впровадження сучасних інформаційних технологій та гармонізації законодавства України з нормами ЄС. Запропоновані рекомендації є логічним продовженням проведеного аналізу.

Обґрунтованість висновків та їх практична цінність: Висновки роботи є обґрунтованими, логічно випливають із змісту дослідження та відповідають поставленим завданням. Практична цінність роботи полягає у можливості використання її результатів у діяльності митних органів, Державної служби експортного контролю України, а також у процесі вдосконалення нормативно-правового забезпечення експортного контролю та розвитку ризик-орієнтованих і цифрових механізмів державного управління у сфері ЗЕД.

Наявність недоліків: Разом з тим, у роботі доцільно було б дещо розширити порівняльний аналіз практик постліцензійного контролю в окремих державах – членах Європейського Союзу, що могло б ще більше підсилити прикладний характер дослідження. Зазначене зауваження не має принципового характеру та не знижує загальної позитивної оцінки роботи.

Загальний висновок та оцінка роботи: Дипломна робота Муляра Микити Олександровича є завершеним, самостійним науково-практичним дослідженням, виконаним на належному теоретичному та аналітичному рівні. Робота відповідає вимогам, що висуваються до кваліфікаційних робіт такого рівня, а її автор демонструє достатній рівень професійної підготовки та володіння спеціальністю.

Робота може бути рекомендована до оприлюднення перед державною атестаційною комісією та заслуговує на оцінку «відмінно».

Рецензент
Заступник начальника митного
поста-начальник відділу
митного оформлення № 1
митного поста Вишневий

ГРИШКО І.В.

Відгук керівника випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи

Випускна кваліфікаційна (дипломна) робота Муляра Микити присвячена актуальній темі дослідження механізму експортного контролю в системі митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України, що має важливе значення в умовах забезпечення національної безпеки, європейської інтеграції та цифровізації державного управління.

Структура та зміст роботи відповідають поставленій меті та завданням дослідження. Робота побудована логічно, послідовно та містить аналіз теоретичних і практичних аспектів експортного контролю.

У першому розділі розглянуто теоретичні та правові засади експортного контролю. У другому розділі проаналізовано його вплив на оборонний сектор України та досвід країн Європейського Союзу. У третьому розділі обґрунтовано напрями вдосконалення національної системи експортного контролю.

У процесі виконання роботи Муляр Микита продемонстрував належний рівень теоретичної підготовки, уміння працювати з нормативно-правовими та науковими джерелами, аналізувати статистичні матеріали та формулювати обґрунтовані висновки. Автором самостійно опрацьовано значний обсяг інформації та сформульовано практичні рекомендації.

Випускна кваліфікаційна робота відповідає вимогам до кваліфікаційних робіт за спеціальністю 073 «Менеджмент». Поставлену мету досягнуто, завдання виконано в повному обсязі.

Робота може бути допущена до захисту та заслуговує на позитивну оцінку.

Керівник випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи _____ 03.02.2026
(підпис) (дата)

Висновок кафедри про випускну кваліфікаційну (дипломну) роботу

Випускна кваліфікаційна (дипломна) робота здобувача вищої освіти Муляра Микити Олександровича після попереднього захисту розглянута на засіданні кафедри, протокол від « 12» січня 2026 №10 допущена до захисту на екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____ Ткаченко Сергій Олександрович, к.е.н., доцент
(підпис)